

Keeletoimetajate liidu kroonika 2019

Foto: Merilyn Merisalu

HELIKA MÄEKIVI, liidu asutajaliige ja juhatuse esimees

Keeletoimetajate liidu 2019. aasta oli tegusam kui eelmised aastad, sest tähistasime Haridus- ja Teadusministeeriumi rahalisel toel mitmesuguste lisaüritustega ka eesti keele aastat.

JAANUAR

- Tallinna Ülikooli humanitaarblogis kirjutas Reili Argus keeleteimetaja kutsestandardi olulisusest.
- Reili Arguse keeleteimetamise eriala üliõpilased TLÜs tegid esimese proovi-eksami. Kutse- ja hindamiskomisjon said head tagasisidet kutseeksami korralduse täiendamiseks.
- Liidu auliige Viivi Maanso sai 90aastaseks.
- Sirbis ilmus eelteade veebruarikuise küllakutsumiskampaania kohta.

VEEBRUAR

- Keeletoimetamise ja selge keele kuul korraldas liit kampaania „Kutsu keeleteimetaja külla!“. Selle käigus toimetati soovi avaldanud organisatsioonidele tasuta kuni viis lehekülge teksti ja anti tund aega keelenõu. Osales 32 organisatsiooni ja 18 keeleteimetajat. Kampaaniajuht Kristel Ress kajastas seda Postimehes, Kuku raadio „Raadioekspressis“ ja ETV „Terevisioonis“.
- Esitada sai keeleteo auhinna kandidaate. Liidu nimel esitas Kristi Kallaste kandidaadiks selge kõneleja konkursi, Riina Reinsalu keeleteimetamistalgud ja Külli Pärtel „Eesti õigekeelsussõnaraamatu ÕS 2018“.
- Tallinna Ülikoolis toimus TLÜ, TÜ ja liidu koostöös töötuba, kus Riina Reinsalu ja Sirli Zupping tutvustasid Vikipeedia keeleteimetamise sisulist ja tehnilist poolt.

MÄRTS

- Aasta keeleteoks sai keeleteoimetajate liidu esitatud „Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2018“.
- Helika Mäekivilt ilmus Postimehes artikkel „Kauni keele eest“, milles lahati keeleteoimetaja elukutse omapära.
- Lõppesid detsembris alanud keeleteoimetamistalgud, mida korraldavad Tartu Ülikool, Eesti Keeletoimetajate Liit ja MTÜ Wikimedia Eesti. Liidust kuulusid žüriisse Reet Hendrikson, Katrin Naber ja Ann Siiman.
- Tartu Ülikoolis toimus Riina Reinsalu juhtimisel keeleteoimetamise vestlusring, mille eesmärk oli tutvustada üliõpilastele keeleteoimetaja igapäevatööd, selle plusse ja miinuseid, keeleteoimetamise kuvandit ühiskonnas jms. Keeletoimetajate liitu esindasid Helika Mäekivi ja Külli Pärtel.

APRILL

- Valmis liidu esimene aastaraamat. Raamatu peatoimetaja oli Egle Heinsar, kolleegiumisse kuulusid Reili Argus, Egle Heinsar, Helika Mäekivi, Külli Pärtel ja Riina Reinsalu. Käsikirja vaatas üle Kristel Ress ja raamatu kujundas Sirje Ratso.
- Toimus teine proovieksam, millest võtsid osa keeleteoimetajad. Kutse- ja hindamiskomisjon kogusid tagasisidet ja uurisid rahulolu.

MAI

- Toimus liidu üldkoosolek. Liit sai endale kaks uut auliiget: Reet Kasiku ja Krista Kerge. Juhatasest lahkusid Reili Argus ja Egle Heinsar, kelle asemele valiti Airi Männik ja Ann Siiman.
- Keeletoimetamistalgulistele anti üle auhinnad. Talgute võitja oli Svea Tarkin, teisele kohale tuli Merily Šmidt ja kolmandale Liina Kahu. Kokku toimetati 474 Vikipeedia artiklit ja talgutel osales 17 toimetajat. Auhinnad pani välja Tartu Hansa Rotary Klubi.
- Pärast üldkoosolekut toimus liidu avalik pidulik seminar keeleteoimetaja ameti 90. aastapäeva puhul. Keeletoimetamise minevikust rääkis Reet Kasik, olevikust Reili Argus ja tulevikust Marek Dreving.

- Urve Pirso jagas kutseeksami infotunnis huvilistele teavet kutseeksami korralduse kohta.
- Liidu juhatus osales keelepoliitika põhialuste dokumendi koostamise juures ja tegi täiendusi keeleteoimetajaid puudutava kohta.

Liidu vastne auliige Reet Kasik kevadseminaril ettekannet pidamas. Foto: Tiina Sammelselg

JUUNI

- Haridus- ja Teadusministeerium korraldas eesti keele aasta puhul Estonias kontsertaktuse ning palus liidul oma valdkonnas välja valida inimesed, keda tänada eesti keele hoidmise eest. Keeletoimetajate liit jagas oma liikmetele ja liidu töös osalejatele välja peaaegu 40 piletit. Üritusel peeti kõnesid, vaadati Rasmus Puuri ooperit „Pilvede värvid“ ning külalisi ootas suupistelaud.
- Meie hulgast lahkus liidu auliige Ellen Uuspõld (19.04.1927–07.06.2019).
- Toimus esimene kutseeksam, mille sooritasid Airi Männik, Külli Pärtel, Riina Reinsalu, Kristel Ress ja Margit Ross. Eesti sai esimesed kutselised keeleteoimetajad.

Suvepäevalised Narva raekoja trepil. Foto: Tiina Sammelselg

AUGUST

- Liit pidas Narvas suvepäevi. Muuseumis tutvuti mitu tundi ajaloo ja Tartu Ülikooli Narva Kolledžis juhtis Riina Reinsalu selge keele töötuba ja liitu tutvustava voldiku kavandite koostamisest. Tehti õhtune ühisjalutuskäik, mille käigus saadi omavahel paremini tuttavaks. Järgmisel hommikul käidi giidiekstursioonil Kreenholmis.
- Koostöös Eesti Kirjanike Liiduga algas Edvin ja Lembe Hiedeli nimelise toimetajaauhinna kandidaatide esitamine. Meie liitu esindasid žüriis Riina Kasser ja Sirje Ratso.

SEPTEMBER

- Eesti Kirjanike Liidu ja Eesti Keeletoimetajate Liidu ühisžürii valis 2019. aasta Edvin ja Lembe Hiedeli nimelise toimetajapreemia laureaadiks Asta Põldmäe.
- Algas selge sõnumi auhinna võistlus, kuhu oodati selgeid tarbetekste ja -pilte ning selge sõnumi edendaja kandidaate. Liidust osalevad töörühmas Helika Mäekivi ja Urve Pirso.

Suvepäevalised Tartu Ülikooli Narva Kolledžis. Foto: Tiina Sammelselg

OKTOOBER

- ERRI portaali kultuurirubriigis ilmus Ivo Voldi artikkel „Toimetajate hääled“, milles ta mõtiskles keeleteoimetaja töö eri tahkude üle.
- Liit pidas 14. toimetajaseminarit õiguskeele teemal. Seminari algul tegi Helika Mäekivi tagasivaate kutseeksami väljatöötamise loole ja viis esimest kutselist keeleteoimetajat said kätte oma kutsetunnistuse. Seejärel esinesid Airi Männik, kes rääkis keeleteoimetaja köielkõnnist, Krista Kerge, kes käsitles õigus- ja haldussuhtlust õpetaja ja toimetaja pilgu läbi, ning Katrin Hallik, kes arutles selge keele vormi ja sisu üle.

NOVEMBER

- Liit kordas veebruarikuist küllakutsumiskampaaniat miniversioonis. Kristel Ress viis kokku 13 klienti ja 12 keeleteoimetajat. Kohad täitusid nädalaga. Üritust kajastas Kristel Elmari raadio saates „Sõna-sõnalt“ ja Airi Männik ETV „Terevisioonis“.

Liidu vastne auliige Krista Kerge sügisseminaril ettekannet pidamas. Foto: Helika Mäekivi

- Selgusid 2019. aasta selge sõnumi auhinna saajad. Parima selge sõnumiga tarbeteksti auhinna pälvis Eesti Loodusmuuseumi audiogiid, selge sõnumiga tarbepildi auhind anti Viru Keskuses korraldatud Ants Laikmaa kampaaniale, parim selge sõnumiga tarbetekst koos tarbepildiga on Maanteeameti liiklusohutuse kampaania ning 2019. aasta selge sõnumi edendaja on Politsei- ja Piirivalveamet.
- Keeletoimetaja ameti 90. aastapäeva puhul ilmus Helika Mäekivilt Sirbis artikkel „Eesti keele aasta – 90 aastat keeletoimetaja ametit“.

DETSEMBER

- Algasid kolmandad Vikipeedia keeletoimetamistalgud.
- Haridus- ja Teadusministeerium korraldas Tallinna Niguliste kirikus eesti keele aasta tänuaktuse, kuhu olid kutsutud kõigi keelega seotud ühenduste esindajad.
- Liidule anti üle tänukiri eesti keele aasta korraldamisele kaasaaitamise eest.